

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 20 мај 2022 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: април 2022 година

- Во април 2022 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** забележа минимален месечен раст од 0,1%. Месечната промена е резултат на зголемувањето на краткорочните депозити и готовите пари во оптек, во услови на пад на долгорочните депозити до две години и депозитните пари. Паричната маса е зголемена за 4,2% на годишна основа, во најголем дел поради растот на краткорочните депозити, при помал раст и на депозитните пари, а во услови на пад кај долгорочните депозити до две години и готовите пари во оптек.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{3,4} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	3.2022	4.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	3.2022	4.2022	3.2022	4.2022
Парична маса М4	491,717	500,202	507,536	521,005	505,462	505,720	7.9	6.7	8.2	7.0	2.8	3.0	-1.7	0.1
Парична маса МЗ	441,478	451,639	460,723	474,753	459,254	459,560	9.4	8.3	10.1	8.8	4.0	4.2	-1.8	0.1
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	43,350	43,604	44,951	44,480	42,729	44,128	14.4	6.0	7.9	1.8	-1.4	-0.7	-1.3	3.3
Вкупни депозити	439,343	447,237	453,469	468,649	454,763	453,296	7.4	6.8	8.3	7.8	3.5	3.6	-1.7	-0.3
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	122,085	128,970	130,048	137,557	126,859	122,971	12.9	16.7	15.6	11.6	3.9	1.7	-2.4	-3.1
<i>Во денари</i>	85,618	88,994	87,402	92,116	83,302	80,164	12.8	14.7	9.7	6.7	-2.7	-2.2	-4.2	-3.8
<i>Во странска валута</i>	36,467	39,976	42,646	45,441	43,557	42,807	13.0	21.4	29.8	23.2	19.4	9.7	1.1	-1.7
Домаќинства	289,941	292,359	297,702	305,407	301,216	303,839	5.2	4.2	6.9	7.1	3.9	4.6	-1.8	0.9
<i>Во денари</i>	152,839	152,597	154,062	151,822	142,047	143,083	3.6	2.3	5.7	0.5	-7.1	-6.5	-4.8	0.7
<i>Во странска валута</i>	137,102	139,762	143,640	153,585	159,169	160,756	7.1	6.4	8.3	14.4	16.1	17.0	1.1	1.0
Вкупни кредити	361,561	370,862	375,116	386,884	397,016	400,488	5.2	5.1	6.3	8.3	9.8	10.0	1.7	0.9
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	171,117	175,067	176,093	184,675	191,504	193,683	2.1	1.2	4.8	8.7	11.9	12.3	2.4	1.1
<i>Во денари</i>	103,024	106,876	107,485	114,622	117,780	119,156	-0.6	0.2	5.5	11.6	14.3	12.8	1.8	1.2
<i>Во странска валута</i>	68,093	68,191	68,608	70,053	73,724	74,528	6.3	2.9	3.7	4.3	8.3	11.4	3.3	1.1
Домаќинства	188,697	193,906	197,127	200,249	203,523	204,636	8.1	8.7	7.5	7.8	7.9	7.8	1.1	0.5
<i>Во денари</i>	106,994	109,484	111,470	113,317	115,296	115,848	10.7	10.1	7.2	7.9	7.8	7.9	1.1	0.5
<i>Во странска валута</i>	81,703	84,422	85,657	86,932	88,227	88,788	4.8	7.0	7.8	7.6	8.0	7.5	1.1	0.6

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrcm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

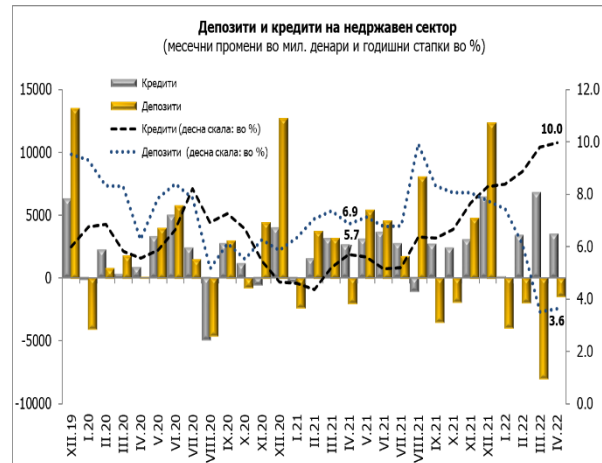
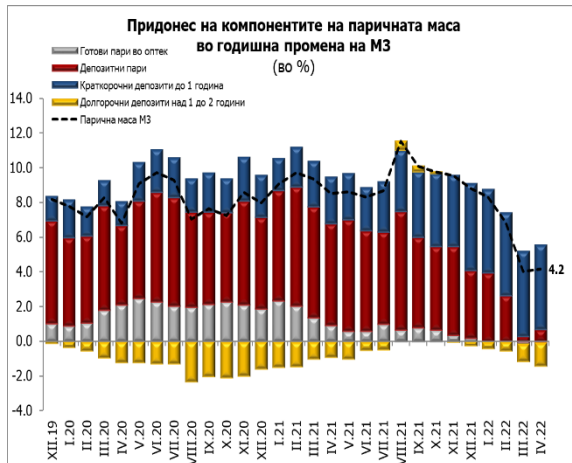
³ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁴ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во април, **вкупните депозити**⁵ забележаа пад од 0,3% на месечна основа, којшто во целост се должи на намалувањето на депозитите на корпоративниот сектор. На годишна основа, вкупните депозити бележат раст од 3,6%, во поголем дел заради зголемените депозити на секторот „домаќинства“.
- **Вкупните кредити**⁶, овој месец, се зголемени за 0,9% на месечно ниво, при годишен раст од 10,0%. Растот по двете основи е резултат на зголемувањето на кредитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај корпоративниот сектор.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ.

⁵ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

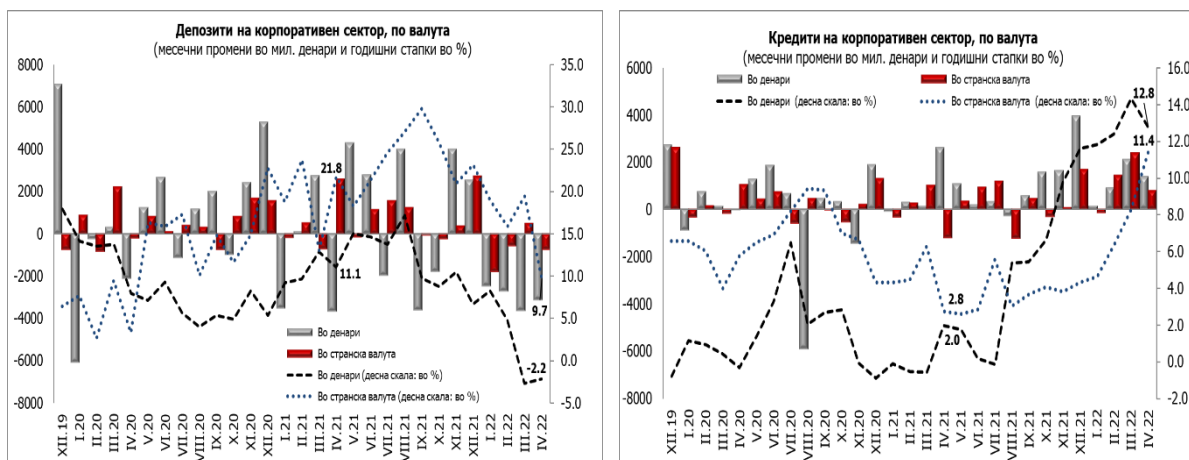
⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

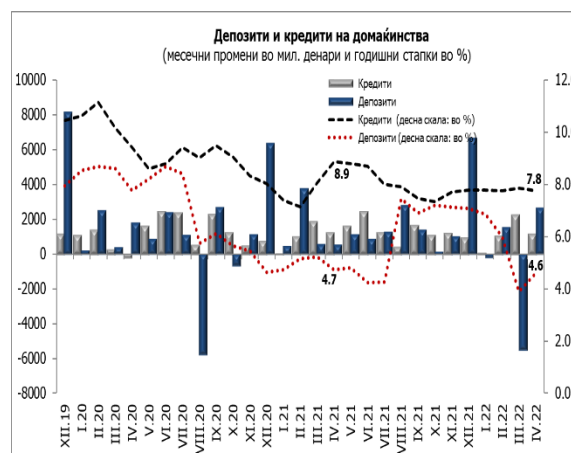
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во април 2022 година, кај вкупните **депозити на корпоративниот сектор** е забележан месечен пад од 3,1%. Притоа, надолната промена пред сè произлегува од падот на депозитните пари, при пад и на долгорочните депозити во странска валута и во денари, а во услови на раст на краткорочните депозити во странска валута и во денари. На годишна основа, растот изнесува 1,7% и произлегува од повисоките краткорочни депозити во странска валута и депозитните пари, при пад кај останатите компоненти.
- **Кредитите на корпоративниот сектор**⁸, во април, се зголемени за 1,1% и 12,3% на месечно и годишно ниво, соодветно. Притоа, нагорната месечна и годишна промена се должи на растот на кредитите во денари и во странска валута, којшто е поизразен кај кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

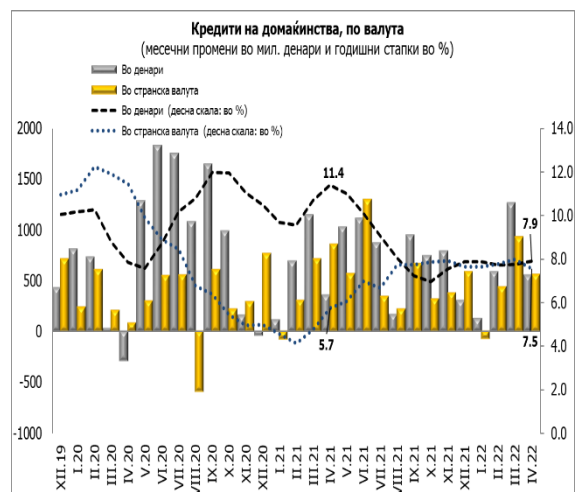
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

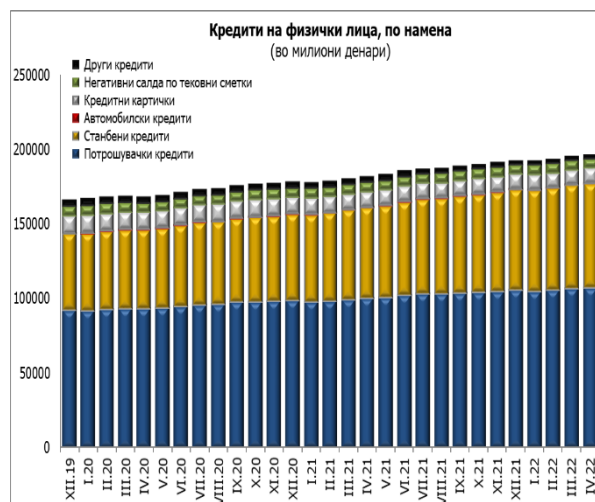

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај вкупните **депозити на домаќинствата**, во април, е забележан раст од 0,9% на месечна основа. Нагорната промена е резултат на зголемените депозитни пари, како и краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, додека долгорочните и краткорочните депозити во денари се намалени. Анализирани на годишна основа, овие депозити се повисоки за 4,6%, главно под влијание на растот на краткорочните депозити во странска валута, при забележан помал раст и кај долгорочните депозити во странска валута и депозитните пари, а во услови на пад кај долгорочните и краткорочните депозити во денари.
- Во април, вкупните **кредити на домаќинствата** се зголемени за 0,5% на месечно ниво, како резултат на речиси подеднаков раст на кредитите во денари и во странска валута. На годишно ниво е забележан раст од 7,8%, којшто во поголем дел се должи на кредитите одобрени во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	3.2022	4.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	3.2022	4.2022	3.2022	4.2022
Потрошувачки кредити	99,721	102,516	103,902	105,888	106,781	107,291	6.7	7.9	6.2	7.2	7.1	6.6	1.0	0.5
Станбени кредити	59,901	62,384	65,006	67,353	69,378	70,043	13.1	14.7	16.1	15.5	15.8	15.4	1.5	1.0
Автомобилски кредити	263	242	242	237	228	233	-14.0	-17.1	-16.9	-15.9	-13.5	-10.0	0.9	2.3
Кредитни картички	10,539	10,488	10,378	10,253	10,103	10,126	-8.9	-8.9	-10.9	-8.5	-4.1	-2.8	0.7	0.2
Негативни салда по тековни сметки	6,399	6,419	6,470	5,907	6,443	6,344	-1.5	3.4	3.0	1.5	0.7	4.1	1.1	-1.5
Други кредити	3,736	3,687	2,766	2,611	2,508	2,448	-5.8	-6.6	-29.3	-32.5	-32.9	-34.0	-2.3	-2.4

Извор: НБРСМ.

- Во април, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, бележат месечен раст од 0,5% и 1,0%, соодветно, при годишен раст од 6,6% и 15,4%, соодветно. Кај **автомобилските кредити** и кредитите одобрени на **кредитни картички**, овој месец, е остварен раст од 2,3% и 0,2% на месечна основа, соодветно, додека на годишна основа се намалени за 10,0% и 2,8%, соодветно. **Негативните салда на тековните сметки**, во април, се намалени за 1,5% на месечно ниво, додека на годишно ниво бележат раст за 4,1%. Кај кредитите одобрени врз **други основи** е забележан месечен и годишен пад од 2,4% и 34,0%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 јуни 2022 година (референтен пресек заклучно со мај 2022).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).